

КАЛУЖНІН Лев Аркадійович (18(31). 01. 1914, Москва — 06. 12. 1990, там само) — математик. Доктор фізико-математичних наук (1957). Слухав лекції у Берлін. та Гамбур. (Німеччина), Сорбонн. (Париж, 1938–41) університетах. Під час 2-ї світової війни — в'язень концтабору (побл. м. Вальцбург). Здобув ступ. д-ра у Сорбонн. університеті (1948). Від 1951 викладав у Берлін. університеті (НДР), де після габілітації 1955 — проф. матем. ф-ту. Від того ж року — у Київ. університеті: професор кафедри алгебри, аналізу й теорії ймовірностей, від 1959 — засн. і завідувач кафедри алгебри та матем. логіки, 1970–85 — проф. однойм. каф. Наукові дослідження присвяч. питанням теорії груп, теорії автоматів, матем. логіки, матем. лінгвістики, теорії програмування. Узагальнив алгебр. теорію Галуа; розробив універс. конструкцію для побудови груп із заданими факторами нормал. ряду; за допомогою поняття вінцевого добутку груп підстановок вивчив силовські р-підгрупи симетр. груп. Ініціатор за-

стосування ЕОМ у різних розділах алгебри, матем. лінгвістики та ін. галузях.

Основні праці

Sur la théorie de Galois des corps non-galoisiens séparables // Comptes Rendus de l'Académie des Sciences. Paris, 1942. Vol. 213; Sur les p-groupes de Sylow du groupe symétrique du degré p^n // Там само. 1945. Vol. 221; Produit complet des groupes de permutations et problème d'extension de groupes. I–III // Acta Scientiarum Mathematicarum. 1950. Vol. 13; 1951. Vol. 14 (співавтор); Об одном отношении Галуа в теории групп // УМЖ. 1959. Т. 2, № 1; Алгоритми і математичні машини. К., 1964 (співавтор); Что такое математическая логика? Москва, 1964; Лінійні простори. К., 1971 (співавтор); Введение в общую алгебру. Москва, 1973; Преобразования и перестановки. Москва, 1979 (співавтор); Funktionen und Relationenalgebren. Berlin; Basel; Stuttgart, 1979 (співавтор); Научные основы школьной математики. Москва, 1981 (співавтор); Применение ЭВМ в теории групп подстановок и ее приложениях // Кибернетика. 1982. № 6 (співавтор).

Рекомендована література

1. Александров П. С., Гнеденко Б. В., Головин О. Н. Лев Аркадьевич Калужнин (к 60-летию со дня рождения) // УМЖ. 1974. № 29;
2. M. H. Klin, F. G. Lasebnik, R. Pöschel, V. I. Sushchansky, V. A. Ustimenko, V. A. Vyshensky. Lev Arkad'evich Kaluzhnyy (1914–1990): A Short Biography // Acta Applicandae Mathematica. 1998. Vol. 52, № 1;
3. Лев Аркадьевич Калужнин (Leo Kaloujnine). В., 1999.

В. А. Вишенський

Бібліографічний опис:

Калужнін Лев Аркадійович / В. А. Вишенський // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-10681>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).